

STORTINGET

Representantforslag 188 S

(2022–2023)

fra stortingsrepresentantene Rasmus Hansson, Kristoffer Robin Haug
og Lan Marie Nguyen Berg

Dokument 8:188 S (2022–2023)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Rasmus Hansson, Kristoffer Robin Haug og Lan Marie Nguyen Berg om økt produksjon og forbruk av biogass

Til Stortinget

Bakgrunn

Norge produserer hvert år mye biologisk materiale i form av matavfall, husdyrgjødsel, slam fra oppdrettsanlegg, avløpsslam og andre kilder. Mye av dette håndteres eller dumpes som avfall og skaper direkte forurensing og klimagassutslipp.

Det kunne i stedet vært en viktig energikilde. Biologisk avfall er en stor, pålitelig, billig og lett tilgjengelig energiressurs, som er kortreist fordi den produseres over hele landet. Biogass lages av avfallsstrømmer og har et langt bedre miljøregnskap enn andre typer biodrivstoff.

Dette har vært godt kjent lenge. Både teknologi og bedrifter som kan utnytte avfallet effektivt til mange nye produkter, er allerede i drift, men avfallet utnyttes lite fordi det mangler politiske mål, strategier og virkemidler. Dersom Norge skal gjennomføre et reelt grønt skifte, kutte klimagassutslipp mer effektivt og nærme seg en sirkulær økonomi, er bioavfallet et godt eksempel på en ressurs som må tas i bruk.

EU har nå satt som mål å fordoble sin biogassproduksjon innen 2030, til 342 TWh. Innenfor RepowerEU-planen vurderes biogass som et viktig bidrag til å redu-

sere avhengigheten av naturgass fra Russland og til å gjøre Europa fornybart.

Til sammenligning produserte Norge 0,7 TWh biogass i 2021. Danmark produserer i dag omtrent ti ganger mer.

Rapporten «Mulighetsrommet for produksjon av biogass i Norge» (NORSUS, 2023) beregner det teoretiske potensialet for energiproduksjon fra biogassressurser i Norge til 5,5 TWh med dagens tilgjengelige råstoff. Det er ca. ti ganger mer enn den norske elbilparken bruker årlig. Av potensialet utgjør husdyrgjødsel 1,6 TWh, slam fra oppdrettsanlegg (som i dag ikke samles opp) 1,3 TWh og matavfall nær 1 TWh. I tillegg kommer avløpsslam, reststrømmer fra landbruket, organisk industriavfall og fiskeensilasje. Noe av fiskeensilasjen eksporteres til Danmark, der den brukes til energiproduksjon, altså en langreist, ineffektiv måte å bruke denne ressursen på.

Biogass dannes når organisk materiale brytes ned av mikroorganismer i et oksygenfritt miljø. Biogass består hovedsakelig av metan og er kjemisk sett nær identisk med fossil «naturgass». Det er derfor enkelt å ta i bruk biogass i alle prosesser som kan bruke naturgass, herunder i transport og industri.

Produksjon av biogass gir i tillegg en bioest som kan være verdifull som gjødsel, råstoff for utvinning av det essensielle grunnstoffet fosfor med mer. CO₂-en fra biogassproduksjon kan brukes i næringsmiddelproduksjon.

Energikommisjonens rapport NOU 2023: 3 «Mer av alt – raskere» anbefaler at det bygges ut 40 TWh ny fornybar kraft innen 2030 for å nå målet om 55 pst. kutt i utslipp av klimagasser innen 2030. Biogass er ikke inkludert i anslaget og er knapt omtalt i Energikommisjonens rapport, på tross av at halvparten av elektrisitetsbruken i bygg i dag går til varme, og på tross av at indust-

rien har et stort varmebehov som i dag langt på vei dekkes av fossil energi.

Biogass har en høy klimanytte. NORSUS beregner at 1 TWh energi fra biogass kan redusere Norges årlige utslipp med nær 200 000 CO₂-ekvivalenter hvis biogassen erstatter naturgass, og i overkant av 250 000 tonn CO₂-ekvivalenter hvis den erstatter diesel. Ved produksjon av biogass fra husdyrgjødsel kan klimanytten potensielt bli enda større, siden det kan føre til mindre lagring av husdyrgjødsel i gjødselkjellere som avgir metan.

Til forskjell fra for eksempel elektrifisering krever ikke biogass teknologiutvikling for å erstatte fossil energi: Siden biogass er kjemisk nær identisk med naturgass, kan biogassen ofte erstatte naturgass direkte. Dette er relevant blant annet for fergesamband, der flere av de mest trafikkerte rutene, blant annet Halhjem–Sandvikvåg og Mortavika–Arsvågen, i dag bruker naturgass som drivstoff. Biogass kan også mates inn i eksisterende gassnett der det fins slik infrastruktur.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

forslag:

1. Stortinget ber regjeringen fastsette et mål om minst 10 TWh årlig produksjon av biogass i Norge innen 2030.
2. Stortinget ber regjeringen legge fram en handlingsplan for økt produksjon og forbruk av biogass som sikrer at målet om 10 TWh biogassproduksjon innen 2030 nås.
3. Stortinget ber regjeringen utrede om noen av de offentlige fergesambandene kan driftes på biogass.
4. Stortinget ber regjeringen snarest følge opp Stortingets vedtak nr. 753 av 10. juni 2022 om å harmonisere rammevilkårene for biogassproduksjon i Norden og komme tilbake til Stortinget med en plan for dette.

29. mars 2023

Rasmus Hansson

Kristoffer Robin Haug

Lan Marie Nguyen Berg